

เปิดวงวิพากษ์อินเทอร์เน็ต โลกเสมือนคนยุคใหม่

นำเสนอเมื่อ : 2 มิ.ย. 2552

ยกให้เป็นสื่อใหม่ ด้วยอิสระและเสรีภาพทางความเห็น พร้อมชูประเด็นหลัก ปฏิวัติการสื่อสาร-สร้างความหลากหลายในการรับรู้ ช่วยสะท้อนกติกาสังคม แหะคอไซเบอร์กลั่นกรองข้อมูล ซึ่ทุกสิ่งที่เปิดกว้างล้วนต้องการกติกาที่เป็นกลาง...

เมื่อ “อินเทอร์เน็ต” ได้เข้ามามีบทบาทและกลายเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยปัจจัยดังกล่าวได้แทรกอยู่ในทุกด้านของสังคม จึงมีผู้ให้ความสนใจและวิพากษ์วิจารณ์เป็นวงกว้าง ถึงบทบาทหน้าที่ และประโยชน์ที่แท้จริงของเทคโนโลยีดังกล่าว รวมถึง ทางออกในการดูแลและแก้ปัญหา เพื่อป้องกันผลร้ายที่จะตามมา จากความอิสระและเสรีในการแสดงความคิดเห็น ที่เปิดกว้างของเครือข่ายไซเบอร์ เช่นเดียวกับ งานเสวนาในหัวข้อ “การเมืองไทยในโลกอินเทอร์เน็ต” ที่มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในแวดวงอินเทอร์เน็ต รวมแสดงทัศนคติและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อประเด็นดังกล่าว ด้วยมุมมองและประสบการณ์ของตน...

รศ.ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ นักวิชาการอิสระด้านสื่อสารมวลชน แสดงความเห็น ว่า ปัจจุบันคนส่วนมากใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาความรู้และติดตามข่าวสาร รวมถึง ไซเบอร์ค้นหาความจริงในอดีต ถือเป็นประโยชน์และข้อแตกต่างจากสื่อประเภทอื่นที่สำคัญ ส่งผลให้เกิดมิติในการแลกเปลี่ยนความรู้ เปรียบเสมือนการเมืองระหว่างผู้ใช้และระบบทุน แมว่าหลายครั้งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาก็ตาม ทำให้กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความหลากหลายและไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเยาวชนหรือวัยรุ่น ถือเป็นปฏิวัติและเปลี่ยนแปลงทางการสื่อสารอย่างแท้จริง นอกจากนี้ อินเทอร์เน็ตยังเปลี่ยนสถานะของผู้ติดต่อ โดยเปลี่ยนฐานะผู้รับสารให้กลายเป็นผู้ส่งสาร ขณะเดียวกัน ยังสามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้จำนวนมากในเวลาเดียวกัน

นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน แสดงความเห็นต่อว่า สังคมดังกล่าวกำลังขยายวงกว้างออกไปอย่างต่อเนื่อง ด้วยจำนวนผู้ใช้ที่แพร่หลายและความนิยมที่มากขึ้น ส่งผลให้ผู้ใช้บางคนปกป้องตัวตนโดยการซ่อนอัตลักษณ์ ป้องกันไม่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ตัวตนเองเป็นใคร เพื่อแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ถือเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง เพื่อใช้ในการสร้างฐานการเมืองใหม่ และทำให้ผู้ใช้สามารถมีส่วนร่วมได้หลายระดับ ด้วยศักยภาพและบทบาทที่สื่อกระแสหลัก จึงหนีไม่พ้นที่โลกอินเทอร์เน็ตที่เปรียบเป็นโลกเสมือน จะถูกดึงมาใช้และเกี่ยวของกับกระบวนการดังกล่าว ด้วยความอิสระของสื่อสาธารณะอย่างอินเทอร์เน็ต จึงกลายเป็นโอกาสที่คนทั่วไปสามารถเปิดเผยความคิดของตนเองได้โดยไม่ต้องรู้จักกัน

ด้าน **นางสาวสฤณี อาชวานันทกุล** กรรมการเครือข่ายพลเมืองเน็ต อธิบายว่า อินเทอร์เน็ตถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างในสังคม และทำให้เกิดความหลากหลายในการรับรู้ ด้วยสิทธิ ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ และพลังทางการเมือง ที่เป็นธรรมชาติหรือหนอขอของประชาธิปไตย ส่งผลให้จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้วยประโยชน์และความอิสระในการเข้าถึงข้อมูล รวมถึง ความอิสระในการแสดงความคิดเห็น
ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นอีกหนึ่งเวที ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มิพูนและโอกาสได้เข้าถึง
ด้วยลักษณะคล้ายป่าที่ต้องอาศัยความพยายามและการสืบคน

กรรมการเครือข่ายพลเมืองเน็ต อธิบายต่อว่า แม้อินเทอร์เน็ตจะเป็นสื่อใหม่
แต่ผู้บริโภคยังคงเป็นคนกลุ่มเดิม ดังนั้น การออกสื่อใหม่จึงควรสร้างความเข้าใจกับผู้บริโภคเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม
สร้างความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดและการถกเถียงกัน ภายใต้อาณัติการเปิดรับข้อมูลที่หลากหลาย
ขณะเดียวกัน ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเว็บไซต์และมีฐานะเปรียบเสมือนเจ้านาย ก็ควรดูแลคนในบ้าน แยก
และเพื่อนบ้านของตนให้ดี เนื่องจาก อินเทอร์เน็ตไม่ได้เป็นเพียงตัวอักษรที่ปรากฏอยู่บนระบบ
จึงสมควรต้องมีกติกาและดูแลความเรียบร้อยด้วย ส่วนการบล็อกหรือปิดเว็บไซต์นั้น
อาจส่งผลให้คนทั่วไปเกิดความอยากรู รัฐจึงควรพิสูจน์ความเหมาะสมด้วยหลักการและเหตุผล
ไม่ควรใช้หลักการของมารยาทเพื่อนำกฎหมายมาปิดกั้นอิสระทางความคิด

นางสาวสฤณี อธิบายอีกว่า ด้วยความเจริญและความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี
ทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นเวทีที่มีประสิทธิภาพและง่ายต่อการเข้าถึง
หากมีผู้ก่อการร้ายใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ ก็เปรียบเหมือนสิ่งโตออกมาจากป่ามาทำร้ายชาวบ้าน
วิธีที่จะสามารถจับสิ่งโตที่มีอยู่หลายวิธี จะเลือกเผาป่าให้หมดแล้วฆ่าสิ่งโตหรือใช้วิธีอื่น เช่นเดียวกับ
ความผิดที่เกิดขึ้นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่ควรสืบให้ถึงตัวผู้กระทำความผิดจริงๆ
ไม่ใช่จับกุมและดำเนินคดีกับเจ้าของเว็บไซต์ แม้บางครั้ง
รัฐจะอาจถึงอันตรายจากการก่อการร้ายเพื่อป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้น
แต่การบล็อกเว็บไซต์ก็ถือเป็นการละเมิดสิทธิในการเข้าถึง

ส่วน **นายชวส์ ฤกษ์ศิริสุข** บรรณาธิการเว็บไซต์ประชาไท แสดงทัศนคติว่า
อินเทอร์เน็ตได้เข้ามาเปลี่ยนความจริงใหม่ทั้งหมด จากเดิม ที่รัฐเป็นผู้กำหนดความจริงและความรู้ของหนังสือพิมพ์
แต่ในยุคปัจจุบัน มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ที่นิยมแสดงความคิดเห็นผ่านโลกโซเชียลมีเดีย
ถือเป็นอีกหนึ่งความท้าทายต่อสื่อประเพณีอย่างชัดเจน ด้วยธรรมชาติของอินเทอร์เน็ตที่ก่อให้เกิดสังคมใหม่ รวมถึง
กระบวนการทางปัญญา และความชัดเจนทางอุดมการณ์ที่ทุกคนสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ ถือว่า
อินเทอร์เน็ตได้ทำลายกำแพงความกลัวภายใต้การครอบงำของอำนาจรัฐ

บรรณาธิการเว็บไซต์ประชาไท แสดงทัศนคติต่อว่า
จากการมุ่งนำเสนอและเปลี่ยนแปลงที่ตัวปัจเจกบุคคล
ทำให้สื่ออินเทอร์เน็ตในประเทศไทยยังไม่สามารถสร้างกระแสหรือปลูกการสนับสนุนของคนหมู่มากได้เต็มประสิทธิ
ภาพ แต่จำเป็นต้องอาศัยพลังในการผลักดัน จากผู้ใช้และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ แมว่า
อินเทอร์เน็ตกำลังกระจายและคลืบคลานไปสู่สังคมชนบท อาจส่งผลให้มีบทบาทและปรับเข้ากับสังคมได้มากขึ้น
โดยรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เกี่ยวข้องกับตัวตนของบุคคล ความเข้าใจและความจริง
ที่นำมาซึ่งความหลากหลาย ทำให้ความเชื่อบางประการเปลี่ยนแปลงไป

จากมุมมองและประโยชน์ของเทคโนโลยีอันล้ำหน้า
ที่ผู้เชี่ยวชาญในแวดวงอินเทอร์เน็ตได้อธิบายไว้มาก่อน ช่วยสะท้อนให้เห็นอีกด้านหนึ่งของการใช้อินเทอร์เน็ต
โดยผู้ใช้ทั่วไปไม่เคยคำนึงถึงหรือรู้มาก่อน ว่านอกจากประโยชน์ที่สามารถใช้ในการสื่อสาร ส่งข้อมูล
และสร้างความบันเทิงแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับกติกาของสังคมในบ้านเราและกติกาสากลอีกด้วย
เมื่ออินเทอร์เน็ตมีหน้าที่เป็นสื่อสาธารณะ เป็นเวทีที่เปิดกว้างสำหรับการแสดงความคิดเห็น
สิ่งที่จะตามมาพร้อมประโยชน์และความเจริญเหล่านั้น คือ ปัญหาหนานาประการ

หากไม่ได้รับการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ ไม่นานพื้นที่แห่งความอิสระบนโลกเสมือนใบนี้
อาจก่อให้เกิดวิกฤตที่ไม่มีจุดสิ้นสุดขึ้นในอนาคตก็เป็นได้ ดังนั้น ความชัดเจนจากอำนาจของภาครัฐ
จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งของทางออกที่ดีเพื่อควบคุมเรื่องดังกล่าว
หากเป็นกฎที่สร้างขึ้นจากความเห็นพ้องและยอมรับของทุกฝ่าย ภายใต้พื้นฐานการปฏิบัติที่เท่าเทียม...

แหล่งที่มา : ไทยรัฐ